

Suomen turvetuottajat ry:n puheenvuoro ideariihessä

Hannu Haavikko

Ympäristölupahakemusprosessissa turvetuotantoalueelle soveltuvan vesiensuojeluratkaisun määrittely

Luvantarpeen turvetuotantoalueelle määrittelee ympäristönsuojelulaki, vaihtoehtoja lupakäytännössä on vähän. Turvetuotannon ympäristönsuojeluopas 2008 antaa ohjausta ja tietoa vaadittavista BAT-tekniikoista. Viitteitä käyttökelpoisista vaihtoehdoista saadaan myös ympäristölupavirastojen lainvoimaista päätöksistä.

Turvetuotannon kannalta luvitettavan suon tärkeimmät vesiensuojeluratkaisuihin vaikuttavat ominaisuudet ovat suoalueen geologiset ominaisuudet, pituuskaltevuus ja mahdollisuudet johtaa vesi vesiensuojelurakenteeseen painovoimaisesti tai pumppaamalla. Ensisijaisesti selvitetään, voitaisiinko vaadittava puhdistusteho saavuttaa pintavalutus kentällä tai jollakin muulla siihen verrattavalla ratkaisulla. Pintavalutus kentän toteutusmahdollisuuksien tutkiminen merkitsee käytännössä alueen turvepaksuuden, muodon ja kaltevuuden sekä jako-ojan ja kampaajien toteutusmahdollisuuksien selvittämistä. Pintavalutus kentällä puhdistettu vesi tulee myös voida johtaa kokooja-ojien kautta edelleen alapuolisiin vesiin.

Ympäristölupahakemusprosessissa turvetuotantoalueelle soveltuvan vesiensuojeluratkaisun valintaan vaikuttavat myös kuormituksen vastaanottavan vesistön tila ja käyttö. Mahdolliset haitankärsijät on selvitettävä. Lopullisessa valinnassa ratkaisevia tekijöitä ovat alueelle suunnitellun tuotannon koko elinkaari sekä vesiensuojelurakenteen puhdistusteho, kokonaistaloudellisuus ja ympäristökilpailukyky.

Turvetuotannon vesiensuojeluratkaisun toimivuuden arviointi

Arvioinnin lähtökohdana on toteuttaa turvetuotantoalueelle koko sen elinkaaren ajaksi soveltuva vesiensuojeluratkaisu.

Lähtökohdan arvioinnille antavat turvetuotantoalueen pinnan ja pohjan suotutkimustiedot syvyyskarttoineen. Mahdollisuudet johtaa vesi pois turvetuotantoalueelta näkyvät valuma-aluekartasta, joka antaa tietoa alueen sijoittumisesta sitä ympäröivässä maastossa. Turvetuotantoalueen suunnitelmakartasta taas näkyvät tuotantolohkojen sijoittelu, sarkaojat, laskuojat, laskeutusaltaat ja pintavalutus kenttä mitoituslaskelmineen sekä vaaituskartta syvyystiedoin varustettuna.

Vesiensuojeluratkaisun valintaan vaikuttavat myös sen mitoitusperusteet, suunnittelualueelle tehdyt ominaiskuormituslaskelmat sekä mahdollisesti tarvittavien pumppujen mitoitus ja tehon tarve. Esi merkiksi ympärivuotinen pumppaus asettaa alueelle monia erityisvaatimuksia. On oltava sähköliittymä ja lämpöeristetty pumppukaivo, purkuputket on voitava sijoittaa oikein, laskeutusaltaiden tulee olla riittävästi mitoitettuja ja pintavalutus kentälle on voitava suunnitella toimiva jako-oja samalla kun sillä on estettävä oikovirtaamien syntyminen.

Suomen turvetuottajat ry:n odotuksia TuKos-projektista

Projektissa tulisi kehittää toimivia vesiensuojeluratkaisuja turvetuotantoalueille, joilla ei ole käytävissä sopivia suoalueita normit täyttävän pintavalutus kentän perustamiseksi. Näille uusille

"epätyypillisille pintavalutuskentille" tulisi myös laatia selkeät mitoitusperusteet sekä käyttö- ja rakentamisohjeet. Projektissa tulisi olla tavoitteena, että kehitettävät uudet vesiensuojelurakenteet täyttävät BAT-tekniikoiden vaatimukset.

Olisi hyvä, jos projektin tulosten avulla turvealalle saataisiin kehitetyksi uusia hyviä käytäntöjä ongelmallisiin tuotantoaluekohteisiin, voitaisiin edesauttaa turvealaa hyvään ympäristöjohtamiseen ja saataisiin turvetuotannon ympäristöimagoa paranemaan. Turvetuotannon vesiensuojelun voitaisiin todeta edelleen tehostuvan ja siitä aiheutuvan ravinnekuormituksen merkittävästi vähenevän. Näin turvetuotantoon voitaisiin ainakin ympäristövaikutusten näkökulmasta liittää entistä enemmän selkeitä, myönteisiä kestäväan kehitykseen johtavia vaikutuksia.